

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris Sermones In Dominicis & Festa per annum

Bernardus <Claraevallensis>

IV. De Circumcisione, Baptismo, & Verbo Domini ad Ioann. Sic decet nos
implere omne[m] justitiam. Matth. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

DE CIRCUNCISIONE, BAPTISMO,
& verbo Domini ad Joannem.*Sic decet nos implere omnem iustitiam, Matt. 3. d*

S E R M O I V.

POpulo duræ cervicis cultellus erat necessarius, & lapideis cordibus meritò cultri lapidei debebantur; qualibus à JESU Nave facta circuncisio memoratur ^a. Noster autem JESUS tanquam Agnus mansuetus omnem austeritatem abstulit. Domine, agnus es cum lana & lacte veniens; aufer à me, obsecro, cultellum istum. Durum enim videtur & crudele, parvulo recenter nato cultrum lapideum adhibere. Sic agit misericors. Duritiam duris congruam fersis, filiis commutavit in mansuetudinem, ut rubiginem originalis peccati, quam vix cultellus eradere poterat, ex hoc jam cum unctione gratiæ facile lavet aqua. Nihil ergo mirum, si pro diversitate temporum mutata sint sacramenta: ut daretur utriusque quod congruum erat eis. Ipse verò Christus utrumque suscepit, ut tanquam lapis angularis utriusque parieti cohæreret, ac si duarum capita corrigiarum consuetudo connecteret: sicut & pascha figuratum ipse complevit, & verum protinus inchoavit.

^a Ios. 5. a b
In veteri lege
durum peccati
originalis
remedium.

ut Christus
circuncidi vo-
luit.

. Ratio.

. Ratio.
Ioan. 3. a

Gen. 17. b

. Ratio.
Gal. 6. a
Christus com-
munitatis a-
mator &
commendator,
rem humili-
tatis.

Galat. 4. a

Sed & propterea voluit circuncidi, ut ostenderet auctorem se esse veteris legis, sicut & Evangelii, quoniam qui per seipsum ait ^b: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, &c.* ipse idem per servum prius dixerat ^c: *Omnis anima cuius præputii caro circuncisa non fuerit, peribit de populo suo.* Quòd si solum baptisma suscepisset, videri poterat refugisse circuncisionem, tanquam nihil ad se pertinentem. Si verò circuncideretur & non baptizaretur, quomodo mihi persuaderi posset baptizari, circuncisione relicta? Nunc itaque post circuncisionem baptisma suscipiens, illud mihi tenendum tradidit, quòd ultimò suscepit.

Denique communitatis amator & commendator, qui habitare facit unius moris in domo ^d, quomodo communitatem desereret & alios scandalizaret? Sic enim scandalizarentur videntes eum non circuncidi, sicut hodie scandalizaretur Ecclesia, si infantem videret non baptizari. Nec solum communitatis & unitatis bonum commendare, sed humilitatem voluit exhibere, ut ligaturam vulneratorum susciperet, qui solus erat absque vulnere. Hinc enim Apostolus ^d dicit: *Misit Deus filium suum in mundum, natum ex muliere, factum sub lege.*

Verum ne quis fortè diceret, quòd circumeisus est, parentes fecerunt, parvulus enim erat: jam triginta annorum ad Baptismum ipse perrexit. Inclinator sub Baptistæ manibus caput tremendum potestati-
bus,

In Epiphania Domini, Sermo IV. 127

bus, principatibus adorandum. Quid mirum si Baptista contremuit? Quis vel ipsa cogitatione non contremiscat? O quam altum erit in iudicio caput quod modo inclinatur? & vertex qui modo tam humilis videtur, quam sublimis & excelsus tunc apparebit? *Sine* (inquit) *modo: sic enim decet nos implere omnem iustitiam.* Siquidem qui in plenitudine temporis venit, & in quo habitat plenitudo divinitatis, nihil novit nisi plenum. Nam legem non venit solvere, sed implere *f*. Est autem iustitia quaedam stricta & angusta valde: ita ut quam citò pedem verteris: in peccati foveam cadas; nec præponere se æquali, nec æquare præposito. Huius definitio est reddere unicuique quod suum est. Altera latior & amplior iustitia, nec æquare se superiori nec inferiori præponere. Sicut enim grandis & gravis est superbia præferre se æquali, aut æquare prælato; ita magnæ humilitatis est inferiorem se exhibere æquali, aut æqualem inferiori. Maxima & plena iustitia est se inferiorem exhibere etiam ipsi inferiori. Sicut enim summa & intolerabilis superbia est superiori se præponere: ita inferiori se subdere, summa & plena iustitia est. Quod Johannes ait, *Ego à te debeo baptizari*: de prima fuit, quia superiori se subdidit, quod autem Christus fecit, de plena iustitia fecit: siquidem ille servuli sui manibus se inclinavit.

Christi humilitas in baptismo.

*e Matt. 3. d**

f Matt. 5. b

Duplex iustitia: stricta & lata.

g Matt. 3. d

Videat autem nunc quisque quem imitetur, hunc, an eum qui extollitur super omne quod creditur Deus aut colitur. Studeamus & nos, obsecro, fratres, adimplere omnem iustitiam. Ipsa enim est via per quam ad lætitiā venit. Nam lætitiā præmiū est: iustitiā verò meritum & materia. Nam de ipsa iustitiā erit lætitiā nostra, quando Christus apparebit vita nostra: & nos apparebimus cum ipso in gloria: quoniam ipse est qui factus est nobis à Deo patre iustitiā. Beati verò qui etiam nunc de iustitiā lætantur & exhilarantur in conscientiis suis sugentes mel de petra, oleūque de saxo durissimo. Nunc autem videtur laboriosa iustitiā: sed veniet quando in suavitate & jucunditate sine omni labore desideretur & habeatur, & ametur, & percipiatur, quando fruemur ipsa iustitiā. Væ autem his qui prætergrediuntur viam, qui relicta iustitiā, vanam & transitoriam lætitiā quærunt. Cùm enim de transitoriis quærunt lætitiā, non poterit non transire transeuntibus his de quibus erat.

Iustitia laus & fructus.

Sicut enim lignis deficientibus deficit ignis: sic mundus transit,
& concupiscentia eius: haud dubium quin &
lætitiā quoque.

DOMI-